

MAAHANMUUTON KEHITTÄMISOHJELMIEN JOHTORYHMÄ

Aika: Perjantai 14.11. klo 10-13
Paikka: Merimiehenkatu 11, kokoushuone 202

Osallistujat:	Paikalla
Mervi Virtanen, SM (pj.)	x
Tuomo Kurri, SM	x
Kajja Ilander, UM	
Teija Felt, TEM	x
Leena Lyra, TEM/Rakennerahastot	x
Lars Kolttola, STM	x
Ulla-Jill Karlsson, OPM	x
Leena Nissilä, Opetushallitus	x
Marja Kaasalainen, Etelä-Suomen lääninhallitus	x
Juha Ketolainen, CIMO	
Katriina Haapakangas, Hämeen TE -keskus	x
Sari Ahonen, Etelä-Savon TE -keskus	
Mauno Salmela, Etelä-Pohjanmaan TE -keskus	x
Riitta Ilola, Pohjois-Pohjanmaan TE -keskus	x
Marjatta Erharuyi, Helsingin työvoimatsto	x
Eija Horttanainen, Suomen Kuntaliitto	x
Pirkko Leivo, Kunnallinen työmarkkinalaitos	x
Auli Korhonen, SAK	x
Olli-Pekka Väänänen, MTK	
Outi Tähtinen, Suomen Yrittäjät	x
Riitta Wörn, EK	
Heikki Taulu, Akava	x
Sari Koivuniemi, Tehy	
Valeri Niemenmaa, Rakennusliitto	x
Ralf Sund, STTK ry	x
Tea Raatikainen, Etelä-Savon TE -keskus	x
Irma Heikkilä-Paukkonen, SM	x
Tarja Rantala, SM	x
Tiina Pesonen, SM (siht.)	x

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen toivottamalla osallistujat tervetulleiksi maahanmuuton kehittämissohjelmien ohjausryhmän ensimmäiseen kokoukseen.

2. Asettamispäätös, johtoryhmän tehtävät

Puheenjohtaja totesi, että johtoryhmä on toimintalinjojen 2 ja 4 kehittämisohjelmille yhteinen ohjausryhmä. Projekteissa kehitettävät toimenpiteet ovat myös yhteisiä, erityisesti yhteisesti kehitettäviä toimenpiteitä ovat maahanmuuttajien kielikoulutuksen ja neuvontapalveluiden kehittäminen ja järjestäminen. Kehittämisohjelmille perustetut tukirakenteet tukevat projektien seuranta ja yhteensovitusta. Johtoryhmä voi tukirakenteiden kokoamalla tiedolla antaa myös suosituksia kehittämisohjelmien toteutukseen. Tukirakenteisiin ollaan palkkaamassa projektipäälliköitä sisäasiainministeriön maahanmuutto-osastolle

Leena Lyra (TEM, rakennerahastot) toi esille ohjausryhmän vaikutusvaltaisuuden, ja tavoitteen viedä projekteissa kehitettyjä tuloksia eteenpäin. Koska ohjausryhmä on usealle hankkeelle yhteinen, on myös pöytäkirjat eriteltävä hankkeittain ja numeroitava juoksevasti. Pöytäkirja tullaan liittämään TEM/Rakennerahastoille toimitettaviin ESR - maksatushakemuksiin. Kokouksista aiheutuneet kulut tulee jakaa ohjelmittain tasan. Lyra kertoi, että ohjausryhmätyöskentelystä on myös olemassa erillinen ohje. Lyra kiinnitti huomiota johtoryhmän kokoonpanoon, ja maahanmuuttajajärjestöjen puutteelliseen edustukseen. Hän ehdotti maahanmuuttajia edustavien järjestöjen kutsumista johtoryhmän työskentelyyn.

Sovittiin, että ohjausryhmätyöskentelyn ohje jaetaan kaikille sähköisesti. Esitys maahanmuuttajajärjestöjen nimeämisestä johtoryhmään sai kannatusta. Päätettiin pyytää järjestöjen edustaja johtoryhmään asiantuntijaksi ja valmistellaan asiaa eteenpäin.

2.1 Opetushallituksen kehittämisohjelman (toimintalinja 2) ohjaus

Leena Nissilä opetushallituksesta kuvasi opetushallituksen hallinnoimaa kokonaisuutta osana toimintalinjan 2 kehittämisohjelmaa ”Maahanmuuttajien alkuvaiheen ohjaus ja neuvonta”. Hankkeeseen kuuluu seuraavia toimenpiteitä:

- 1) Suomenkielen keskitason testi ja sen digitalisointi, missä tavoitteena on luoda Suomessa käytettävä malli kielitutkintoihin. Kehittämistyössä hyödynnetään kansainvälisiä kielitutkintomalleja, joita selvitetään erillisessä hankkeessa. Digitalisoinnin toteuttamiseksi on kartoitettava sen teknisen toteutuksen rinnalla myös sitä, minkälaisia valmiuksia maahanmuuttajilla on digitalisoitujen tutkintojen käyttämiseksi.
- 2) Maahanmuuttajien sähköisen suomenkielen materiaalin luominen, joka tukee aikuisten käyttäjäryhmän kotoutumista. Materiaali on aihepiiriltään lähellä kotoutumiskoulutusta. Tarkoituksena on saattaa käyttäjä nettiosoitteen kautta oikeantasaisen materiaalin äärelle, mikä mahdollistaisi perehtymisen jo lähtömaassa.

Nissilä kertoi, että opetushallituksessa on käynnistynyt oman tuotannon hankkeena selvitys maahanmuuttajien olemassa olevasta kielikoulutusmateriaalista. Selvitys on saatettu myös ESR-toteuttajien tietoisuuteen päällekkäisyyksien välttämiseksi hanketoiminnoissa. Lisäksi on käynnistymässä YKI (Yleiset kielitutkinnot) -selvitys.

3. Kehittämishojelmien projektien tilannekatsaus (alueet, ministeriöt)

Toimintalinja 2, kehittämisohjelma ”Maahanmuuttajien alkuvaiheen ohjaus ja neuvonta”

Irma Heikkilä-Paukkonen SM Maahanmuutto-osastolta kuvasi toimintalinjan 2 ”Maahanmuuttajien alkuvaiheen ohjaus ja neuvonta” -kehittämisohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä. Maahanmuuton kasvaessa ja tarpeiden moninaistuessa kaikkien Suomeen muuttaneiden tulisi saada jonkinlaista opastusta ja kotoutumista. Tavoitteena tulee olla myös pysyvä Suomeen jääminen. Kehittämisohjelman tavoitteet ovat käytännönläheiset: siinä tuotetaan välineitä alkuvaiheen neuvontaa, ml. sähköinen neuvonta-aineisto. TEMin aikuiskoulutuksen tietopalveluiden kehittämisohjelmassa on toimintalinjan 2 kehittämisohjelmaa tukevia toimia.

Alkuvaiheen ohjaus ja neuvonta -hankkeilla pyritään maahanmuuttajia auttamaan ja tukemaan nopeasti kotoutumisessa ja kielen oppimisessa ja työelämään pääsyssä. Uusilla ohjausmalleilla edistetään ohjaavien tahojen verkostoitumista. Maahanmuuttajien omakieliset palvelut saatetaan myös osaksi ohjausta, esimerkkinä työhallinnon Call-Center palvelut. Työelämläheiseen kielikoulutukseen kehitetään ohjaamisen malleja. Koulutusta tarvitsevat ja tarjolla oleva koulutus tulee saada kohtaamaan nykyistä nopeammin ja osuvammin. Sähköisiä välineitä (mm. sähköinen alkuinfo, Selma-net, Infopankki, yrityksen perustamista tukeva neuvonta-aineisto) kehitetään ja hyödynnetään ohjauksen apuna.

Kehittämisohjelmalle perustettavat tukirakenteet kokoavat projekteja yhteen. Tavoitteena on valtavirtaistaa projekteissa kehitetyt tuotteet normaalipalveluihin. Tukirakenteiden kautta voidaan toteuttaa selvityksiä, kuten kielipalveluita koskeva selvitys ja maahanmuuttajien työllistymiseen liittyvä selvitys. TE-keskukset ovat olleet aktiivisesti mukana ESR hankkeiden kehittämistyössä. Rahoitustoiveet ovat olleet suuremmat, mitä ylipäättään on ollut käytettävissä.

Todettiin tarve kehittää opastusmateriaalia molempien maahanmuuton kehittämisohjelmien kautta. Lisäksi käytiin keskustelua ESR:n roolista maahanmuuttajapalveluiden kehittämiseksi sekä valtion tuottavuusohjelman vaikutuksista maahanmuuttajien palveluihin. Toimintalinjan 2 hankkeet ovat lähteneet liikkeelle kansallisista maahanmuuttopalveluiden tarpeista, ja työvoimatoimistoilla on ollut kehittämisohjelman ja projektien valmistelussa keskeinen rooli.

Marjatta Erharuyi (Helsingin työvoimatoimisto) kertoi maahanmuuttajien määrän kasvusta johtuvan tarpeen kehittää sähköisiä palveluita ja lisätä niiden käyttöä. Kun ns. rinnasteisen kotoutumiskoulutuksen määrät ovat lisääntyneet, on haasteeksi muodostunut asiakkaiden ohjaus oikeanlaiseen ja -tasoiseen koulutukseen. Kotoutumisaika tulisi käyttää tehokkaasti, ja niin, että sen aikana kotoutuja saisi myös tarvittavaa työkokemusta. Teija Felt (TEM) jatkoi, että työvoimatoimistojen maahanmuuttajapalvelut ovat aliresursoituja, ja lisää virkailijoita tarvittaisiin. Valtion tuottavuusohjelman vähentämistavoitteet kohdistuvat kuitenkin myös työvoimatoimistoihin ja tilanteen haasteellisuutta lisää työvoimatoimistoille suunnitellut uudet tehtävät. Mervi Virtanen mainitsi pääkaupunkiseudun kuntien ja valtion pyrkimykset helpottaa erityisellä aiesopimuksella maahanmuuttajien kotouttamiseen ja

työllistymiseen. Tuottavuusohjelman tavoitteet ja kohdentaminen tulisi saattaa periaatteelliseen keskusteluun. Nissilän mielestä tuottavuusohjelma tulee kohdentaa tehtävien ja asiakasmäärien perusteella ja niin, että palvelutaso voidaan säilyttää.

Toimintalinja 4, kehittämisohjelma ”Työperusteinen maahanmuutto”

Tarja Rantala SM Maahanmuutto-osastolta kuvasi toimintalinjan 4 kehittämisohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä. Taloustilanne tekee työvoiman maahanmuuttoa koskevat tavoitteet yhtä haasteellisemmaksi. ESR -hankehaussa projektiesityksiä tuli kehittämisohjelmaan hyvin. Tavoitteena on luoda alueellisia malleja työvoimapulan helpottamiseksi ja käynnistää yhteistyö sen lähtömaan kanssa, joka on katsottu alueen näkökulmasta sopivimmaksi. Hankkeiden toiminta-alueena on EU-alue, ja yhteistyötä tehdään tiiviisti EURES -verkoston kanssa. Erilaisia pilottihankkeita käynnistetään yhteistyössä kuntien ja työvoimatoimistojen kesken mm. asettautumispalveluiden ja opastuksen kehittämiseksi. Opastusjärjestelmää kehitetään, ei pelkästään yksittäisen työntekijän vaan myös Suomeen muuttavan perheen näkökulmasta: mm. suomen/ruotsin kielen koulutusta on tarjottava myös perheenjäsenille. Itä-Suomen suuralueella on oma rahoituskokonaisuutensa, jonka toteutumista myös valtakunnallisen osion toimintalinjaa 4 vastaavien hankkeiden osalta seurataan. Lapissa korostuu kausityövoiman saamisen tarpeet matkailusektorilla.

Toimintalinjan 4 tukirakenteiden projektipäälliköitä ollaan valitsemassa niin, että tukirakenteiden toiminta käynnistyisi 1.1.2009. Kyseessä on oma maahanmuutto-osastolle perustettu projekti, joka kokoaa alueiden projekteja ja tuo valtakunnalliselle tasolle niistä malleja, esim. opastusjärjestelmän kehittämiseksi. Osana tukirakennetta tullaan toteuttamaan myös Suomen vetovoimastrategian valmistelu, yhteistyössä ulkoasiainministeriön ja muiden keskeisten kansainvälisellä tasolla toimivien yhteistyökumppaneiden, kuten CIMOn kanssa. Tavoitteena on tarjota realistisia tietoja Suomessa asumisesta, työskentelystä palkkoineen ja sosiaalimenoineen. Tietoa kootaan tukirakenteissa yhteen ja sitä yhteen sovitetaan alueelliseen materiaaliin.

Lyra korosti, että yhteistyö kehittämisohjelmien välillä on tärkeää ja projekteja tulee verkottaa. Hyvien käytäntöjen purkaminen ja levittäminen koskee jokaista projektia. Lyra mainitsi, että projektitietojärjestelmä on kehitteillä ja tulossa EURAan kehittämisohjelmittain vuoden 2008 loppuun mennessä. Maksatusjärjestelmä on kuitenkin edelleen valmisteilla.

Alueelliset tilannekatsaukset:

Suuralueiden edustajat (Itä-Suomi, Etelä-Suomi, Pohjois-Suomi, Länsi-Suomi ja) kertoivat toimintalinjojen 2 ja 4 maahanmuuton kehittämisohjelmien projekteistaan. Tea Raatikainen (Etelä-Savon TE -keskus) kuvasi Itä-Suomen makrohankkeen taustoja ja tavoitteita. Itä-Suomen lähtökohtana on ollut väestön ikääntymishaaste ja työvoiman saatavuuden turvaaminen. Hankkeessa mukana kaikki Itä-Suomen maakunnat omilla painotuksillaan (mm. Itä-Suomi: lääkäreiden rekrytointi, Pohjois-Savo: EURES-yhteistyö, Etelä-Savo: venäjänkieliset CC-palvelut). Venäjäyhteistyö korostuu erityisesti Etelä-Savon kehittämistyössä. Rekrytointien toteuttaminen on kuitenkin varovaista ja lähinnä asiantuntijakohtaista, kun Venäjälläkin on pulaa työvoimasta. Tavoitteena on edistää

perheiden jäämistä Suomeen tilapäisen rekrytoinnin sijaan. Koulutuksessa korostetaan työelämälähtöistä täsmäkoulutusta. Myös myönteisen asenneilmapiirin kehittäminen maahanmuuttajia kohtaan on yhteiskunnassa ja työyhteisöissä tärkeää. Tavoitteena on, että Itä-Suomeen muuttaisi hankkeen aikana noin 700 henkilöä, lisäksi perheiden toivotaan muuttavan mukana. Kerrannaisvaikutuksena hankkeen odotetaan synnyttävän yrittäjyyttä alueelle.

Katriina Haapakangas (Hämeen TE -keskus) kertoi, että alueella on käynnistymässä kuusi hanketta ESR ohjelman alueosiosta ja yhdeksän hanketta ohjelman valtakunnallisesta osiosta. Hankkeet kehittävät maahanmuuttajien yrittäjyyttä, lisäävät maahanmuuttajien osaamisen käyttöä sekä työelämävalmiuksia. Lisäksi kehitetään maahanmuuttajapalveluita ja maahanmuuttajien alkuvaiheen ohjausta. Haapakankaan mielestä olisi tärkeää, että tukirakenteet tukevat myös alueosion hankkeita. Yhteistyötä työvoimatoimistojen ja kuntien kanssa tulisi tiivistää ja työnjakoa selkiyttää: miten maahanmuuttajapalveluita kehitetään kunnan rakenteissa ja mikä on kunnan vastuu maahanmuuttajien työmarkkinoille ohjaamiseksi? Tuottavuusohjelman tavoitteet vaikuttavat työvoimatoimistojen ohella myös kuntien henkilöstöresursseihin.

Erja Horttanainen (Suomen Kuntaliitto) totesi, että työperusteisen maahanmuuton edistäminen on maahanmuuttopoliittisen ohjelman perusteella valtion ja työnantajien vastuulla. Kotouttamislain piirissä olevien osalta kunnat vastaavat peruspalveluiden tarjoamisesta kaikille + maahanmuuttajien tarvitsemien erityispalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä.

Todettiin, että sähköisten palveluiden käyttö ja resurssikysymykset koskettavat sekä valtion että kuntien vastuulla olevia palveluita. Sähköisten palveluiden rinnalla maahanmuuttajat tarvitsevat henkilökohtaista palvelua ja opastusta kotoutuakseen ja työllistyäkseen.

Riitta Ilola (Pohjois-Pohjanmaan TE -keskus) kertoi, että TE -keskuksen alueella on käynnistymässä kaksi hanketta: työperusteinen maahanmuutto ja Homelike-Oulu -hanke. Homelike-Oulu hankkeessa on tarkoituksenaan kehittää maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluita Oulun alueella, ja siinä on mukana maahanmuuttajien opastuksen ja neuvonnan kannalta keskeisiä toimijoita Oulun kaupungilta ja kolmannelta sektorilta.

Mauno Salmela (Etelä-Pohjanmaan TE -keskus) kertoi, että alueella on käynnissä molempien toimintalinjojen hankkeita. Etelä-Pohjanmaalla on vaikeuksia saada tarvittava kuntarahoitusta. Alueella on kuntia, joilla ei asu maahanmuuttajia eikä näin ollen palveluitakaan ole järjestettyinä. Seutukunnalliseen yhteistyöhön kannustetaan, esim. kielikoulutuksen järjestämiseksi. Vaikuttavimpana hankkeena Salmela mainitsi Tulevaisuus metallissa -hankkeen, jota rahoitettiin jo edellisellä ESR-kaudella. Hanketta on tarkoitus jatkaa ja laajentaa koko maakunnan kattavaksi. Keskeistä on lähtömaassa tapahtuva perehdytys: suomen kielen oppimisen käynnistäminen ja Etelä-Pohjanmaan tutustuminen.

Raatikainen toivoi, että tukirakenteet koordinoisivat sähköisiä palveluita sekä esitteiden ja muun materiaalin tuottamista. Rantalan mukaan näin on tarkoitus toimia valtakunnallisella tasolla, mutta alueet voivat valmistella omaa materiaaliaan omista tarpeistaan lähtien.

Marja Kaasalainen (Etelä-Suomen lääninhallitus) kertoi Kaakkois-Suomen maahanmuuton ja kotouttamisen tilanteista. Kotkaan on muuttanut 200 inkeriläistä eikä suuria määriä maahanmuuttajia paikkakunnalle voi muuttaa vaikean asuntotilanteen vuoksi. Työllistymisessä haasteena tutkintojen vertailtavuus ja osaamisen tunnistaminen - prosessin nopeuttaminen. Maahanmuuttajien pääsyä oppilaitoksiin tulisi edistää mm. muuttamalla pääsykokeiden pisteytysjärjestelmää. Suomen kielen koulutusjärjestelmää tulisi kehittää niin, että taitotasolta ylöspäin siirtyminen kurssilta toiseen ketjuuntumisen sijaan toteutuisi. Haapakangas peräänkuulutti kielikoulutuksessa seuraaville jaksoille siirtymisen sujuvoittamista sekä työn ja koulutuksen yhteensovittamista. Myös jaksojen välinen odotusaika tulisi voida hyödyntää paremmin. Auli Korhosen (SAK) mielestä kielikoulutusta tulisi jatkaa työpaikalla ja työsuhteen aikana. Kaasalaisen mukaan työnantajien kanssa tulisikin päästä yhteistyöhön, että vajavaisellakin kielitaidolla pääsisi töihin. Outi Tähtisen (Suomen Yrittäjät) mukaan työhön liittyvä erikoiskoulutus on työnantajan vastuulla. Pienemmissä työpaikoissa työnantaja ei kuitenkaan välttämättä ole kielitaitoinen, jolloin suomenkieltä osaamattoman palkkaus on vaikeaa. Pirkko Leivon (Kunnallinen työmarkkinalaitos) mukaan maahanmuuttaja voidaan työpaikalle ottaa alempiin tehtäviin ja kun kielitaito saavuttaa ammatillisen tason voidaan työntekijää kannustaa urallaan eteenpäin. Leivon mielestä niin kauan kuin työnantajat eivät rekrytoi maahanmuuttajia, eivät maahanmuuttajatkaan pääse töihin. Kuntatyönantajat ovatkin nyt kannustamassa kuntia maahanmuuttajien rekrytointeihin.

Puheenjohtaja korosti, että työhön perehdyttäminen vie erityisesti sen alkuvaiheessa paljon aikaa, erityisesti pienellä työnantajalla. Yhtä yhteistä mallia ei ole olemassa vaan on riippuvainen työnkuvasta ja ammatista. Koulutuksen on oltava perusteltua, vastattava tarpeisiin ja työelämään pääsy turvattava.

4. Kansalliset kehittämistoimet

Tuomo Kurri SM maahanmuutto-osastolta ja Tarja Rantala kertoivat muuttoliike-yksikön kansallisista, toimintalinjaan 4 kytkeytyvistä kehittämishankkeista. Työntekijän oleskelulupajärjestelmää ollaan uudistamassa, ja siinä keskeisiä uudistuksia ovat saatavuushankinnasta luopuminen lupamenettelyssä ja päätöksenteon siirtäminen ennakkovalvonnasta maahanmuuttovirastolle. Hallituksen esitys on valmis, mutta tietoa esittelystä valtioneuvostolle ei ole. Työvoiman maahanmuuttoon liittyvä lähtömaahanke on valmistunut, ja sen kehittämisehdotukset on liitetty myös työvoiman maahanmuuton valmisteilla olevaan ohjelmaan. Rantala jatkoi, että työvoiman maahanmuuton toimenpideohjelma on koordinoiva ja kokoava ohjelma, jonka toimenpiteistä osa on edelleen valmistelussa toisaalla, kuten vetovoimastrategia ja opastusjärjestelmä kehitetään ESR-rahoituksella. Toimenpideohjelma on laaja katsaus työvoiman maahanmuuttoon ja tulevaan kehitykseen lupa-asioista kotouttamiseen.

Mervi Virtanen kertoi kotouttamisyksikössä vireillä olevista kehittämishankkeista: Kotouttamislain toinen selonteko jätettiin Eduskunnalle lokakuussa, ja valiokunnat ovat käynnistäneet sen käsittelyn. Keskeinen keskusteluteema on kotouttamislain soveltamisalan laajuus; ohjausta, neuvontaa ja koulutusta tulisi tarjota kaikille maahanmuuttajille. Kotouttamislain kokonaisuudistus on käynnistymässä hallitusohjelman mukaisesti. Lisäksi kotouttamisen ja etnisten suhteiden puiteohjelma on valmistunut. Puiteohjelmassa on

valmistelut prioriteettejä hallinnon eri tasoille kotoutumisen edistämiseksi sekä määritelty toimenpiteet ja resurssit niiden toteuttamiseksi, esimerkiksi opetusministeriölle suunnattu perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen toimeenpanoon. Opetusministeriön ammatillisen koulutuksen uudistamisen hankkeen osana on valmisteltu väliraportti maahanmuuttajien ammatillisen koulutuksen välineiden kehittämiseksi. Metropolipolitiikka-ohjelman osana on tehty valmistelutyötä aiesopimuksen toteuttamiseksi pääkaupunkiseudun kuntien ja valtion välillä. Aiesopimuksessa korostetut tavoitteet alkuvaiheen ohjauksen ja alkukartoitusten tehostamiseksi on kytketty työvoimatoimistojen resurssikysymyksiin. Lisäksi hallitusohjelman puolivälitarkistus on käynnistynyt, ja osana sitä tarkastellaan valtion tuottavuusohjelman toteutusta. Nissilän mukaan opetusministeriö on vuodelle 2009 varannut 9,5 milj. € perusopetuksen valmistavaan opetukseen, jotta valmistava opetus voidaan korvata kunnille ½ vuoden sijaan koko vuoden mittaisena. Lisäksi Nissilä kertoi hankkeesta, jolla lisätään monikulttuurisuustaitoja kunnissa. Hankkeeseen on saatu mukaan 42 kuntaa, ja sitä vetää Pirjo Immonen-Oikkonen. Felt totesi, että vuodelle 2009 on TEM varannut maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukseen 28 milj. €. Lisäksi lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyn sekä yrittäjyyden ja työn politiikkaohjelmissa ovat maahanmuuttajat kohderyhminä, samoin kuin käynnistyvässä naisyrittäjyyden edistämisen hankkeessa.

5. Muut asiat

Sihteeri kertoi, että seuraavan kokouksen tarkempi ajankohta keväällä määritellään yhdessä projektipäälliköiden ja valmisteltavan työsuunnitelman mukaan. Lyran mielestä johtoryhmä työskentely painottuu ohjelmakauden alkuvaiheeseen, jonka jälkeen työskentelyä voi harventaa. Lisäksi hän mainitsi, että ESR -ohjelma-asiakirja on nyt painettuna versiona ja sitä voi tilata TEMistä. Puheenjohtaja totesi, että pöytäkirjoihin tullaan liittämään tarvittavat ESR - ja aluelinkit. Johtoryhmälle toimitetaan tiedot projektipäälliköiden yhteystiedoista heti, kun päätökset on tehty.

Vakuudeksi,

Johtoryhmän sihteeri
Ylitarkastaja

Tiina Pesonen

